

**PEREGRINATIO AD LOCA AMORIS,
QUO MAIOR NULLUS ITA SPLENDET**

LA SALETTE

„Mnohokrát a mnoha způsoby mluvil v minulosti Bůh k našim předkům, V této pak, to je poslední době, promluvil k nám skrze svého Syna“ (Žid 4,12-13) – slova listu Židům jsou snad nejvýmluvnější výpovědi o tajemství Matky Boží v dějinách Církve.

Po dlouhá staletí se zjevuje na mnoha místech těm nejprostším; těm, kdo jakoby ztělesňovali Ježíšovo první blahoslavenství i její osobní vyznání v Magnificat: „shlédl na svou nepatrnou služebnici...“, a tak nevinnost jejich duše se stává zárukou událostí, o nichž jsou povolání vydávat svědectví.

Tak tomu bylo už v roce 1531 v mexickém Quadalupe, kdy se zjevila indiánskému chlapci Juanu Diegovi Cuauhtiatzinovi, který se stal prvním světcem latinskoamerického kontinentu; nebo její zjevení v roce 1858 Bernardetě Soubirousově v Lurdech či ve Fatimě v roce 1917 třem pasáčkům: Hyacintě, Františkovi a Lucii – abychom uvedli jen některá z těch nejslavnějších. Její poselství jsou výzvou k modlitbě a kajícínosti nad hříchy.

Avšak už dvanáct let před Lurdami se Matka Boží zjevuje dvěma chudičkým pasáčkům – jedenáctiletému Maximinovi a čtrnáctileté Melánii ve francouzské La Salettě. Místo zjevení – k němuž došlo v roce 1846 - promlouvá uprostřed impozantní scenérie majestátných Alpských vrcholů. Dnešní bazilika leží v nadmořské výšce 1800 m, chráněna úchvatným masívem Tartasu (2208), Chamoux (2198m) a Croix de Rougny (2259m).

V tomto chudém a nábožensky zpustlém prostředí, se Panna Maria obrátila k dětem zcela prostou a srozumitelnou řečí: plakala a mluvila o svém Synu, který je nesmírně rozhořčen nad francouzským národem a chystá se ho přísně potrestat, jestliže se neobráť a nevrátí k základním zásadám křesťanského života. Toto zjevení, které bylo brzy uznáno i církevní autoritou, se hluboce dotklo smýšlení obyvatelstva, a znamenalo začátek jeho nečekaného návratu k víře a křesťanskému životu.

Nechme se i my oslovit tímto poselstvím dřív, než jako kajícíci budeme vystupovat k Tě, která je na tomto místě vzývána jako „Smířitelka“.

Dvě chudé děti

Maximin Giraud a Mélanie Calvatová. Maximinovi bylo 11 let. Jeho otec, pan Giraud, byl kolářem v Corpsu. Byl to člověk, který v životě nepotřeboval Boha, a dlouhá léta ani nechodil do kostela. Po smrti své první manželky, matky Maximina, se oženil podruhé, ale manželství nebylo příliš šťastné. Maximin byl odkázán sám na sebe. Škola tehdy nebyla povinná, proto do ní Maximin nechodil a už vůbec na náboženství. Většinu svého života trávil hrami a pasením koz. Jeho

přirozená nezodpovědnost a roztěkanost se jednoho dne stala příčinou úhynu zvířete, které měl na starost. Proto když 14. září 1846 Pierre Selme, hospodář z Ablandis (jedné ze 13 osad obce La Saletta), prosil pana Girauda, aby mu jeho syn vypomohl jeden týden s pasením dobytka, ten velmi váhal. Nakonec se dal přesvědčit a Maximin se odebral spolu s Pierrem Selmem do Ablandins.

Právě zde se Maximin setkává, poprvé 17. září 1846, s Mélaníí Calvatovou. Stejně jako on se narodila v Corpsu, ale byla o čtyři roky starší než Maximin. Stejně jako on nechodila do školy, a tedy ani na výuku náboženství. Proto nebyla připuštěna k prvnímu svatému přijímání. Její otec, pan Mathieu, zvaný Calvat, byl dřevorubcem, pod jeho rukama se kmeny proměňovaly na trámy a prkna. Při velké nezaměstnanosti a početnosti jeho rodiny, která měla devět členů, musel hledat další možnosti výdělků. Právě proto musela Mélanie od dětství pracovat. Nejčastěji pracovala jako pasačka v okolí Corpsu, např. v Sainte-Luce,

Quet-en-Beaumont a dalších osadách. Po celé září roku 1846 sloužila v rodině Praových v Ablandins.

I když děti pocházely z jednoho městečka, neznaly se. Jejich cesty se spojily až 17. září v Ablandins. 18. září hlídaly svá stáda na stejném kopci. Mélanie byla spíše uzavřená, zato Maximin byl výřečnější, a proto především on hledal způsob jak se s ní seznámit. Mélanie se zapojila do rozhovoru až ve chvíli, když jí Maximin řekl, že pochází z Corpsu. Společné téma je sblížilo a v závěru dne se děti dokonce dohodly, že následujícího dne půjdou na pastvu spolu a vystoupají až na štít hory.

19. září 1846

Za celé dopoledne se nestalo nic zvláštního. Děti pásly stáda a přitom si našly čas i na hru. V poledne, jako obvykle, přivedly krávy k potoku. Říkalo se mu "pramen pro zvířata" (nachází se pod současným mostem vedoucím k hotelu na La Salette). Pak vystoupaly i se zvířaty o něco výše na úpatí hory (dnes se tam nachází místo večerního průvodu). Vydaly se ale ještě výš (nyní se zde nachází cisterna na vodu), k

"pramenu pro lidi", pramenu bohatému na vodu (právě proto je dnes tento zdroj využíván pro potřeby poutníků a hotelu). Tady se nasvačily a pak sešly k obvykle vyschlému pramenu, kterých je na horách mnoho. Voda z něj vytékala jen na jaře a po větších deštích. Pro zajímavost uvádím, že dva dny po zjevení pramen "ožil" a voda z něj prýští nepřetržitě dodnes, a to i když nastanou suchá léta. Tam děti asi na půl hodiny usnuly. První se probudila Mélanie a vzápětí se dala do křiku: "Kde jsou naše krávy?" Ze dna doliny neměly dobrý výhled do okolí, a proto se rychle vydaly po úpatí na štít hory, směrem k jihovýchodu. První kvapně vystoupala Mélanie, za ní běžel Maximin. Na hoře však všechny starosti rychle zmizely, protože dětem svěřená stáda klidně ležela na louce. Mélanie se chtěla vrátit na místo odpočinku pro košík s jídlem, který nechaly na kamenné lavičce. Když se nacházela v polovině cesty, plna úžasu a strachu zůstala stát jako sloup. Tam, kde před chvílí ležely, uviděla velkou ohnivou kouli. Znovu křičela na Maximina: "Pojď se rychle podívat na to velké světlo!" Ten se k ní rychle připojil a také viděl tu podivuhodnou věc. Děti potom řekly: "Svítilo to tak, jako by slunce spadlo na zem." Maximin se po chvíli překvapení vzpamatoval a vzrušeně přikazoval: "Drž svou hůl! Pojď! Pojď jako já! Jestli nám něco udělá, dostane na pamětnou."

Ohnivý kotouč se otáčel, zvětšoval se a pak se otevřel a uvnitř děti zpozorovaly postavu Krásné Paní - tak se děti vždy vyjadřovaly o Matce Boží. Žena seděla schýlena, s lokty opřenými o kolena, s hlavou položenou v dlaních. Vypadala, jako by klesala pod tíhou hlubokého zármutku. Maximin potom povídal: "Myslel jsem si, že to je nějaká matka z

Valjoufrey, kterou děti vyhodily z domova a která se přišla vyplakat do klidu hor. Měl jsem chuť jí říct, aby už neplakala, že my jí pomůžeme."

Taková podoba Matky Boží není obvyklá. Sochy nebo obrazy většinou představují Marii jako Vítěznou. V La Salettě se ale Maria ukazuje jako starostlivá, trpící Matka. Zde je možné připomenout skutečnost, kterou děti neznaly. Před II. vatikánským koncilem (1962 - 1965) se slavil třetí zářijovou neděli svátek Panny Marie Sedmibolestné (dnes připadá svátek Panny Marie Bolestné na 15. září) a v hodinu zjevení v La Salettě, v sobotu 19. září, církev zpívala při nešporech: *"Hled'te, jakým množstvím slz je zalita tvář Panny Marie. Pohled'te a vizte, zdali je bolest jako bolest moje, ta která mi byla způsobena. Slzy*

se mi proudem řinou z očí, vzdálil se ten, kdo by mě potěšil." (srv. *Pláč Jeremiášův* 1). Ale děti o tom nevěděly...

Nebojte se

Děti nevěděly, kdo je ta zářící, plačící paní. Najednou Krásná Paní vstala. Děti se nehnuly z místa. Řekla jim nejprve francouzsky: **"Přistupte blíže, mé děti, nebojte se; jsem tu, abych vám oznámila velkou novinu."** Děti nerozuměly přesně jejím slovům. Francouzština sice pro ně nebyla zcela cizím jazykem, ale v okolí Ablandins se tehdy mluvilo pouze nářečím. Ale její hlas, ten zněl jako hudba, uváděly potom děti. Najednou zmizel všechn strach, děti seběhly po úpatí dolů a přistoupily ke Krásné Paní, která jim také vyšla několik kroků vstříc. Nyní stály tak blízko, "že by nikdo mezi nimi a Krásnou

Paní nemohl projít" - řekl potom Maximin. Děti z ní nespouštěly oči a ona nepřestávala plakat.

Krásná Paní byla vysoká a celá zářila. Její oděv připomínal úbor prostých žen zdejšího kraje - dlouhé šaty, kolem pasu převázaná zástěra, přes ramena šátek překřížený a svázaný za zády, na hlavě čepec. Její hlavu korunoval věnec z růží, které také lemovaly její šátek a zdobily její boty. Nad jejím čelem zářilo silné světlo připomínající diadém. Kolem ramen visel velký řetěz a na druhém, menším řetězu (kolem 25 cm) byl zavěšen zářící kříž. Děti potom uváděly, že celé světlo vycházelo právě z toho kříže a ozařovalo celou Krásnou Paní. Na koncích ramen kříže bylo vidět kladivo a kleště. Jakoby Matka Boží chtěla opakovat po sv. Pavlovi: *"Rozhodl jsem se totiž, že mezi vámi nebudu znát nic než Ježíše Krista, a to Krista ukřižovaného."* (1. Kor 2,2) Zve nás, abychom zvolili mezi kladivem, symbolem hříchu, který ukřižoval a neustále křižuje Ježíše, a kleštěmi, symbolem obrácení a osvobození od utrpení. Tento kříž dostatečně mluví o tom, čím je poselství z La Saletty.

Poselství

Krásná Paní promluvila ke dvěma pasáčkům. Později řekli: "Hltali jsme její slova. Plakala po celou dobu, co s námi mluvila!" Vyslechněme si nyní její poselství ve znění, jak nám je předaly děti:

"Přistupte blíže, děti moje! Nebojte se! Jsem tu, abych vám oznámila velkou novinu. Jestliže můj lid neuposlechne, budu muset uvolnit rámě svého Syna. Je tak silné a těžké, že ho už déle nemůžu udržet. Už tak dlouho za vás trpím. Nemá-li vás můj Syn opustit, musím ho neustále prosit. Ale vy na to nedbáte. I kdybyste se sebevíc modlili, nikdy nebudete schopni vynahradit mi to, co jsem pro vás vytrpěla. Dala jsem vám šest dnů k práci, sedmý den jsem si vyhradila pro sebe, ale lidé mi jej nechtějí dopřát. Proto je paže mého Syna tak těžká. Rovněž ti, co jezdí s vozy, nedovedou klít, aniž by do toho nemísili jméno mého Syna. Tyto dvě věci tolik zatěžují Jeho rámě.

Zkazí-li se sklizeň, pak vaší vinou. Ukázala jsem vám to loni na bramborách, ale vy jste si z toho nic nedělali. Ba naopak. Když jste nacházeli zkažené brambory, kleli jste a brali jste nadarmo jméno mého Syna. Budou se kazit dál a letos o Vánocích už jich nebude."

Slovo "brambory", "pommes de terre", však vzbudilo Mělaniiinu pozornost, protože brambory se v místním nářečí nazývají "las truffas" a slovo "pomme" má ve zdejším nářečí pouze význam "jablko". Obrátila se proto k Maximinovi, aby jí to vysvětlil. Avšak Krásná Paní ji předešla:

"Ach, děti moje, vy nerozumíte francouzsky, počkejte, povím vám to jinak."

A Krásná Paní totéž pověděla dětem v jejich nářečí, užívaném v okolí Corpsu: "Si la récolta se gasta, é i re qué per vous aoutrés. Vous l'ai'ou fa véirél'an passa per las truffas ..."

A pokračovala dále: "A quéou qua dé bla..."

"Kdo má obilí, ať ho ani nerozsévá. Všechno, co zasejete, sežerou červi, a vzejdou-li z něho nějaké klasy, při mlácení se rozpadnou v prach. Nastane veliký hlad. Dříve než nastane, malé děti mladší sedmi let budou dostávat zimnici a budou umírat v náručí osob, které je budou chovat. Ostatní budou trpět hladem. Ořechy se zkazí, hrozny shnijí."

Krásná Paní mluvila dále, ale najednou ji slyšel pouze Maximin. Mélanie sice viděla pohyb rtů, ale nic neslyšela. Za nějakou chvíli ji zase slyšela pouze Melánie, zatímco Maximin si pohrával se svým kloboukem a koncem své hole posouval kamínky, protože tentokrát neslyšel nic on. Krásná Paní svěřila každému z nich tajemství. Poté její slova vnímaly opět obě děti:

"Jestliže se lidé obrátí, kamení a skály se promění v obilí a brambory se samy zasadí do země. A vy, děti moje, vykonáváte dobře své modlitby?"

"Ne, Paní, nevalně!" přiznali oba pasácci.

"Ach, děti moje, je nutné modlit se každý večer a každé ráno. Nebudete-li mít čas, pomodlete se alespoň Otčenáš a Zdrávas. Budete-li moci, modlete se více."

V létě chodí na mši svatou jen několik starších žen. Ostatní pracují v neděli celé léto. A v zimě, když nevědí, co s časem, chodí do kostela, jen aby si tropili posměch z náboženství. V postní dny se sbíhají k řeznictví jako psi.

Moje děti, už jste někdy viděly zkažené obilí?"

"Ne, Paní, neviděly", odpověděly ihned.

"Ty však, mé dítě (Maximine), jsi je přece jednou musel vidět, se svým otcem u Coinu. Muž hospodařící na tom pozemku pravil tvému otci: ‚Pojďte se podívat na mé obilí, jak se kazí.‘ Vy jste tam šli, tvůj otec pak vzal dva nebo tři klasy do rukou, třel je v dlaních a ony se rozpadly v prach. Když jste se potom vraceli a byli jste asi jen půl hodiny cesty od Corpsu, tvůj otec ti dal kousek chleba se slovy: ‚Tu máš, synku, jez letos chleba, neboť nevím, zdali ho bude kdo jíst napřesrok, bude-li se obilí takhle kazit.‘"

"Ach, ano, Paní, opravdu tomu tak bylo!" odpověděl Maximin. "Teď si na to vzpomínám. Před chvílí jsem si na to vůbec nevzpomněl."

Krásná Paní skončila svou řeč znovu francouzsky:

"Nuže, mé děti, oznamte to všemu mému lidu."

Pak se Krásná Paní přiblížila a děti ji nechaly projít mezi sebou. Jedním krokem překročila potůček a ubírala se dále, aniž by se ohlédla, a opakovala:

"Nuže, mé děti, povězte to všemu mému lidu!"

Vše bylo řečeno. Krásná Paní vystoupila po klikaté stezce na vrchol pahorku zvaného "Malý" (dnes je na této stezce postavena křížová cesta), kde se vznesla do výše asi jednoho a půl metru. Děti, které za ní běžely, se postavily před ní. Krásná Paní nejprve pohlédla k nebi, potom k zemi. Pak se obrátila k jihovýchodu a "začala splývat se září, jež ji obklopovala", nejprve hlava, ramena, pak pomalu celé tělo. Maximin už neviděl nic než růži, která zdobila její botu. Chtěl ji utrhnout, ale jeho dlaň zůstala prázdná. Ohnivá koule zmizela a Melánie se první odvážila přerušit mlčení: "Třeba to byla nějaká veliká svěťice?" - "Kdybychom to bývali věděli

dříve," odpověděl Maximin, "mohli jsme ji poprosit, aby nás vzala s sebou." Děti nerozpoznaly, s kým se to v horách setkaly.

Vzruch v okolí La Saletty

Navečer se děti vrátily do Ablandins. Jako omluvu, že se nepřišel odpoledne nechat zkontrolovat hospodářem, Maximin uvedl: "*Pane, nepřišel jsem, protože jsme s Melánií potkali Krásnou Paní, která s námi dlouho mluvila.*" - "*Dobrá, pojďme se na to zeptat Melánie k Praovým.*"

Statek Praových byl hned v sousedství. Babička Praová stála na zápraží. Maximin se jí hned zeptal: "*Matko, neviděla jste Krásnou Paní, celou zářící, jak se vznáší nad údolím?*" Za několik okamžiků se všichni členové rodiny Praovy shromáždili v kuchyni a Maximin znovu vyprávěl, co zažili, a to francouzsky (!) i nářečím. Melánie, pro kterou museli nejdříve dojít do chlěva, všechno do detailu potvrdila. Stařenka Praová vyhrkla: "*Děti určitě viděly Pannu Marii, protože jedině ona má v nebi Syna, který vládne!*" Vzápětí se zeptala zete, jestli po tom, co slyšel, bude nadále pracoval v neděli.

Nazítří, v neděli, byly děti přivedeny k panu faráři. Ten ještě před mší všechno vyslechl a byl hluboce dojatý. V tentýž den o tom všem vyprávěl z kazatelny, rozechvělý až k slzám. Zpráva se rozšířila jako blesk. Zneklidněný starosta se rozhodl, že hned odpoledne půjde nahoru do Ablandins, aby oba pasáčky na místě vyslechl. Avšak Maximin, který skončil svoji službu u Pierra Selma, se už mezitím vrátil do Corpsu. Pan starosta pak ztratil celý večer tím, že se pokoušel přemluvit Mélanii, aby všechno odvolala. Sliboval, vyhrožoval, pokoušel se za cenu dvaceti franků koupit její mlčení. Ničeho však nedosáhl. "*Paní mi přikázala, abych to říkala, tak to budu říkat!*"

Téhož večera Jean-Baptiste Pra, Pierre Selme a jejich sused Jean Moussier, na které celá věc silně zapůsobila, dostali dobrý nápad: zapsat slova Panny Marie tak, jak jim je Melánie nadiktuje. Díky těmto třem horalům existuje první písemný záznam o událostech v La Salettě, obsahující Mariino poselství. Nese datum druhého dne po zjevení a podpisy všech tří mužů.

V pondělí sešel pan starosta do Corpsu, aby se vyptal Maximina. Domů se vrátil přemožen chlapcovou jistotou, opravdovostí a neochvějností. Jeho výpověď se koneckonců dokonale shodovala s tím, co vyprávěla malá pasačka.

Co následovalo?

Novina se šířila velmi rychle. Poutníci, zvědavci, nevěřící i pozorovatelé přicházeli, aby se obou vizionářů vyptávali, vyhrožovali jim a snažili se je usvědčit při sebemenším rozporu. Byli mezi nimi novináři, zástupci státních orgánů, ale hlavně vyšetřovací komise pověřená grenobelským biskupem. Z právního hlediska příslušelo jedině jemu, aby se k celé věci vyjádřil. Proto zveřejnil 9. října 1846 list zakazující jeho kněžím o této události mluvit do té doby, dokud sám věc neposoudí "po důkladném a přísném prozkoumání". Biskup se skutečně nechal průběžně informovat o všem, co se děje na hoře zjevení a jak se chovají obě děti. Abbé Mélin, farář hlavního města kantonu, mu podával podrobné informace. Zatím se vyšetřovatelé snažili shromáždit a uspořádat všechny zprávy o zjevení, o svědcích a o průběhu všech událostí, které následovaly. Materiály byly předány komisi, jež byla záměrně sestavena z příznivců i odpůrců zjevení.

Brzy na horu zjevení začalo přicházet mnoho poutníků.

Komise, jíž předsedal grenobelský biskup, se seznámila se všemi výsledky vyšetřování, vyslechla obě děti i lidi zodpovědné za jejich výchovu a ponechala prostor všem, kteří měli jakékoli výhrady. Její úsudek byl přesvědčivý: *"Děti nebyly oklamány, ani neklamou. I kdyby chtěly podvádět, nebyly by schopny si něco takového vymyslet."*

Biskup byl o pravosti zjevení přesvědčen již roku 1847. Nicméně velmi rozvážně pokračoval ve shromažďování informací a v konzultacích další čtyři roky. V této době již ve vyšetřování pokračovali i další lidé.

Na tomto místě připomeňme sice neoficiální, ale přesto významné práce dvou kněží, otce Lagiera, který pocházel z Corpsu (únor 1847), a otce Lamberta z Avignonu (květen 1847). Oba se vyptávali dětí v místním nářečí a s úzkostlivou přesností zaznamenávali jejich odpovědi. Bylo by možné a jistě i vhodné citovat ještě mnoho dalších takovýchto záznamů (srov. Jean Stern, *La Salette, Documents authentiques*, Desclée de Brouwer, Paris 1980). Shodné je pro ně následující: Výpovědi dětí se vždy shodovaly, ačkoli ty jinak nebyly schopny cokoli se naučit nazpaměť, a poselství opakovaly stále nejen v nářečí, ale i ve francouzštině - bez jediné chyby.

Rozhodnutí

Dne 19. září 1851 píše grenobelský biskup, mons. Philibert de Bruillard, svůj věroučný pastýřský list. Jeho nejdůležitější část zní takto: ***"Usuzujeme, že zjevení Panny Marie dvěma pastevcům dne 19. září 1846 na jedné hoře alpského pásma, příslušející k farnosti La Salette a spravované arcikněžem z Corpsu, nese v sobě všechny známky pravosti a že věřící mají oprávněné důvody uznávat je za nepochybné a pravé."***

V dalším pastýřském listu z 1. května 1852 oznámil grenobelský biskup nutnost vybudování svatyně na hoře zjevení a zároveň povolal do La Saletty skupinu diecézních misionářů za účelem zajištění duchovní péče v této svatyni. Základní kámen kostela byl položen 25. května 1852 a stavební práce trvaly až do roku 1865. Dne 20. srpna 1879 byl kostel posvěcen a byl mu udělen titul "baziliky", tedy privilegovaného místa shromažďování Božího lidu. Skupina kněží, jež zde působila, se postupně stala řeholní komunitou a následně potom misijní kongregací papežského práva, nesoucí název Misionáři Matky Boží z La Saletty (ke konci září roku 2004 čítala tato kongregace 926

členů, působících po celém světě: na obou amerických kontinentech, na Filipínách, v Evropě, v Africe a na Madagaskaru). Současně s touto kongregací se vyvíjela také kongregace Sester misionářek Matky Boží z La Saletty.

Maximin a Melánie své poslání splnili. Nový grenobelský biskup mons. Ginoulhiac celou situaci zhodnotil takto: "Poslání lasalettských pasáček je u konce, úkol církve právě začíná." Nesčetný je dnes počet mužů a žen všech národů a ras, kteří našli v poselství z La Saletty cestu k obrácení, prohloubení víry, zdroj síly pro svůj každodenní život i pro své nasazení žít s Kristem a v Kristu ve službě bližním.

Smysl Poselství

Soukromá zjevení nepatří k článkům víry. Jsou znameními, nad nimiž je třeba uvažovat a která je třeba rozlišovat. Člověk je může přijmout i odmítnout. Avšak v každém případě je třeba dostatečných informací, vyváženého úsudku a jasné víry. A právě to je cílem církve, když ústy příslušného biskupa potvrzuje, že nějaké soukromé zjevení "v sobě nese všechny známky pravosti a že věřící mají oprávněné důvody uznávat je za nepochybné a pravé". Je důležité pochopit Mariin úmysl. Proč přichází do zapomenutého místa uprostřed hor? Co chtěla říci lidem tehdejší doby? A jaký má význam pro nás dnes? Toto poselství není jednoduché a člověk, který se s ním setkává poprvé, mu nemusí porozumět a může ho jednoduše odmítnout. Zkusme proto ještě jednou slova Mariina poselství projít, přijmout je a uvěřit jim.

Poselství je možné chápat ve třech významových rovinách:

1. Panna Maria používá nářečí - jazyk těch, kteří ji poslouchali. Mluví o jejich strastech a jejich těžkém životě, životě lidí vesnického kraje v Alpách. Proto okamžitě dobře pochopili její poselství. Ale není tím řečeno, že poselství bylo určeno pouze jim. Ona mluví "k celému svému lidu". Když se komise ptala Melánie: "Kdo to je ten celý lid?", odpověděla: "To jsou všichni lidé." Mluví k celému lidu nejen v době zjevení v La Salettě, její slova jsou aktuální dodnes.

2. Maria mluví jazykem Bible. Poselstvím prostupují slova nebo celé věty z knih prorockých. Abychom pochopili celý smysl poselství, je třeba se vracet k Bibli.

3. Poselství Panny Marie je vystoupením prorockým, které je podle Písma svatého posláním od Boha. Není předpovídáním budoucnosti nebo neštěstí. Prorok mluví jménem Hospodina. Když Maria v poselství uvádí "dala jsem vám šest dnů k práci...", neříká, že Ona nám dala, ale hovoří o Bohu. Všichni, kdo znají Písmo svaté, rozumí tomuto způsobu vyjadřování proroků v první osobě jednotného čísla.

VIDĚT A ROZUMĚT (srv. Mt 13,13)

Dříve než promluvila Panna Maria slovy, představila se dětem i nám celou svou osobností. Maria, Matka Ježíšova i Matka naše, ozářená světlem Vzkříšení, je sama celá světlem. Jas její tváře byl tak silný, že Melánii oslňoval a Maximin jí nemohl pohledět do tváře. Stejně jako oděv Kristův na hoře Proměnění zářily i její šaty: čepec, šaty, zástěra i šátek na ramenou.

"Rozhodl jsem se totiž, že u vás nechci znát nic jiného než Ježíše Krista, a to ukřižovaného." (1 Kor 2,2)

Všechna záře vychází z velkého kříže, který nosila Panna Maria na hrudi. Svým zjevením v La Salettě pokračuje Maria v poslání, které jí bylo svěřeno pod křížem: "trpět" pro nás, aby nás mohla zrodit k víře.

Po obou stranách kříže jsou připevněny nástroje umučení: kladivo a kleště. Kolem ramenou Krásné Paní visel těžký řetěz, biblický symbol hříchu a lidské nespravedlnosti.

"Člověk je sám v sobě rozdělen. To je také důvod, proč se nám celý lidský život, individuální i kolektivní, jeví jako dramatický zápas mezi dobrem a zlem, mezi světlem a tmou. Navíc člověk vidí, že vlastní silou není schopen nápor zla doopravdy přemoci, takže se každý cítí jakoby spoután řetězy." (II. vatikánský koncil, Pastorální konstituce o církvi v dnešním světě Gaudium et spes, č. 13)

Šátek Krásné Paní byl lemován různobarevnými růžemi, které jakoby zdvojovaly řetěz. Stejně růže korunovaly ve světelném diadém její hlavu a zdobily také její boty. Je to opravdový růženec: z našich lidských poutí na kříž a z kříže, pak k nekonečné radosti a slávě! *"V lidu plném slávy jsem zapustila kořeny, v podílu Hospodinově, v jeho dědictví. Vyrostla jsem ... jako keře růží v Jerichu." (Sír 24,12-14a)*

Těm, kdo jsou vnímavější pro řeč symbolů, vypovídá postava i šat Panny Marie vše o Kristu ukřižovaném a vzkříšeném, o roli Matky věřících, o našich zápasech, o našem odmítání Boha i o našem každodenním životě, který je třeba neustále proměňovat.

Krásná Paní přišla, aby nám toto všechno připomněla ve svém poselství. Všimněme si také, že se Maria prostřednictvím malých pasáček obrací k celému "svému lidu" a připomíná kolektivní rozměr naší víry. Každý z nás je povolán Bohem jako jednotlivec, ale také do lůna Božího lidu.

"Plakala po celou dobu, co s námi mluvila!" Opravdu jsem viděl, že jí tečou slzy, tekly a tekly." Slzy Panny Marie v La Salettě zároveň připomínají slzy, které prolila na Kalvárii, jsou znamením její neutuchající starosti o nás. Připomínají nám závažnost našich vin, naší lhostejnosti i nutnost našeho obrácení. Slzy Matky Boží i Matky lidí

vypovídají o tom, jakou důležitost máme přikládat tomuto poselství.

"Když byla (Maria) vzata do nebe, neopustila tento spasitelný úkol, ale nadále nám získává dary věčné spásy svými mnohonásobnými přímlovami. Ve své mateřské lásce se stará o bratry svého Syna, kteří dosud putují na zemi a ocitají se v nebezpečích a nesnázích, dokud nebudou uvedeni do blažené vlasti." (II. vatikánský koncil, Konstituce o církvi Lumen gentium, č. 62)

Pojďme se hlouběji nad zjevením zamyslet:

"Přistupte blíže, děti moje! Nebojte se!"

Nebojte se! To je základní věta. Výzva zmrtvýchvstalého Ježíše, když se zjevoval apoštolům (srov. *"Tu jim Ježíš řekl: ‚Nebojte se. Jděte a oznamte mým bratrům, aby šli do Galileje; tam mě uvidí.‘"* /Mt 28,10/). Tato slova použije hned na počátku svého působení i papež Jan Pavel II.: *"Nebojte se, vy věřící, ukazovat světu svoji víru. Není potřeba se bát Boha, bát se, že On může vejít do našeho života, že má moc ho změnit, ale nechat se Jím vést..., měnit svoje staré zvyky."*

"Jsem tu, abych vám oznámila velkou novinu."

VELKÁ NOVINA - slova zcela totožná s těmi, která slyšeli pastýři v noc Božího narození: *"Nebojte se, hle, zvěstuji vám velikou radost, která bude pro všecken lid."* (Lk 2,10)

"Jestliže můj lid neuposlechne, budu muset uvolnit rámě svého Syna."

Věta velmi charakteristická pro biblický výklad poselství. Maria nám více než sto let před koncilem říká o "Božím lidu". Přichází nás vytrhnout z duchovního individualismu (tj. mám jen jednu svoji duši, která potřebuje spásu, každý ať se stará sám o sebe, víra je mou osobní záležitostí...). Připomíná, že jsme všichni členy jedné Boží rodiny a neseme zodpovědnost nejen za sebe ("Nuže, mé děti, oznamte to všemu mému lidu.").

"NEUPOSLECHNOUT" můžeme nahradit výrazy nepodrobit se, nepodřít se. Kdo by se chtěl podřít někomu, nebo někoho poslouchat? Maria připomíná ideu z evangelií, že všechno v lidském životě nachází smysl a naplnění v Ježíši Kristu, Bohu, který se pro nás stal člověkem. *"Až mu bude podřízeno všechno, pak i sám Syn se podřídí tomu, kdo mu všechno podřídil, a tak bude Bůh všechno ve všem."* (1. Korintským 15,28) V té jedné

větě z listu sv. Pavla Korintským se setkáváme hned třikrát se slovem "podřídít se"! Čemu se máme vlastně podřídít? Podřízením Bohu se podřizujeme lásce a pokoře, pravdě a službě. Podřízení se Lásce a Pravdě nemůže nikoho omezit, může jen člověka vyvést na svobodu. Druhý vatikánský koncil nám říká, že Slovo Boží, skrze které se všechno stalo, se samo stalo tělem proto, aby dokonalý Člověk spasil všechny a všechno v sobě sjednotil (II. Vat. koncil, *Lumen Gentium* 45). Maria upozorňuje, že Boží lid odmítá plnit Boží vůli, odmítá sjednotit se s Bohem. Je to odmítnutí, které přináší těžké následky.

RÁMĚ MÉHO SYNA. Těmito slovy Maria přivolala obraz Boha z Bible. Je to ale šokující obraz, protože Boží rámě je v Bibli představované jako spasitelné: "*Proto řekni Izraelcům: Já jsem Hospodin. Vyvedu vás z egyptské roboty, vysvobodím vás z vašeho otroctví a vykoupím vás vztaženou paží a velkými soudy.*" (Ex 6,6) V Novém zákoně sv. Lukáš napsal: "*Prokázal sílu svým ramenem, rozptýlil ty, kdo v srdci smýšlejí pyšně.*" (Lk 1,51) Tohle rámě, spasitelné, plné moci, vidíme na kříži, který visí na srdci Marie při zjevení.

Maria se zjevuje jako ta, která první uvěřila, jako Matka církve: "**...musím ho neustále prosit...**" Svě úsilí, které pro nás vyvíjí, vyjadřuje slovy: "Už tak dlouho za vás trpím. Ale vy na to nedbáte." Ona pláče, modlí se, snaží a trpí - vše pro svůj lid. Prosí nás, abychom jí pomáhali: "I kdybyste se sebevíc modlili, nikdy nebudete schopni vynahradit mi to, co jsem pro vás vytrpěla." Tak se odvolává na slova sv. Pavla: "Proto se raduji, že nyní trpím za vás a to, co zbývá do míry utrpení Kristových, doplňuji svým utrpením za jeho tělo, to jest církev." (Koloským 1,24)

Neděle. Maria přesně vysvětluje, jakým způsobem odmítáme plnit Boží vůli. Připomíná sedmý den, o kterém Písmo svaté říká, že "*Sedmého dne dokončil Bůh své dílo, které konal; sedmého dne přestal konat veškeré své dílo. A Bůh požehnal a posvětil sedmý den, neboť v něm přestal konat veškeré své stvořitelské dílo.*" (Gen 2,2-3)

Rok 1846 stojí kdesi na počátku průmyslové éry, kdy např. v dolech pracovaly ženy i děti, třeba i mladší deseti let, celý týden po 12 hodin denně! Maria připomíná, že sedmý den je pro člověka, aby se zastavil, odpočinul si a nenechal se ovládnout prací. Člověk si musí uvědomit, že není malou součástí průmyslového stroje, ani zvířetem, ale že je lidskou bytostí stvořenou k božimu obrazu, bytostí povolanou k zmrtvýchvstání s Kristem - k tomu je určena neděle. Celý týden slouží k práci, k zajištění podmínek k životu, ale neděle je Dnem Páně a ten patří Bohu.

Jméno Syna. V době Mariina zjevení v La Salettě bylo běžnou praxí nechodit do kostela na mši svatou a v řeči používat Boží jméno. Takto veřejně byla projevována neúcta k Bohu. Tam na vesnici v horách to všichni dobře znali. Také v tomto případě Maria odkazuje na slova Bible: *"Opět posvětim své veliké jméno, znesvěcené mezi pronárody, jméno, které jste vy uprostřed nich znesvětili. I poznají pronárody, že já jsem Hospodin, je výrok Panovníka Hospodina, až na vás ukáži před jejich očima svou svatost."* (Ezechiel 36,23; srv. také Ez 20,8-14; 39,7) V Novém zákoně Ježíš dostává *"jméno nad každé jméno"* (Flp 2,9). Skutky apoštolů říkají ústy sv. Petra: *"V nikom jiném není spásy; není pod nebem jiného jména, zjeveného lidem, jímž bychom mohli být spaseni."* (Sk 4,12) A co se i dnes děje s Božím jménem? V jakých souvislostech ho vyslovujeme my dnes?

Rozpoznávat události. V další části poselství nás Maria zve, abychom se podívali kolem sebe. Tehdy, ale i dnes. Nejprve k okolnostem provázejícím rok 1846: zkažená úroda - shnilé brambory, hrozny a ořechy. Na Vánoce farář z Corpsu, pater Mélin, informoval

písemně biskupa, že brambory už nejsou k dostání ani za cenu zlata. V dalším roce nastane obdobná situace v celé Evropě, zvláště v Irsku, což se stalo příčinou hromadné emigrace do Ameriky. Královna Viktorie se k tomu s velkým zármutkem vyjadřovala ve svých promluvách. Historik G. Duby poukazuje na vážnou krizi v zemědělství slovy, která jsou podobná těm z poselství.

Mají události z roku 1846 význam pro nás dnes? Co dělá svět proti bídě, proti válkám, které zabíjejí stovky tisíc lidí? Podle UNICEF z těchto důvodů umírá každý den 40 tisíc lidí. Když se člověku ze života vytratí Bůh, jestliže člověk zapomene, že On je Otec, pak nevnímá hodnotu života ostatních. Pochopme Marii, která pláče a chce nás na to upozornit: *"Ale vy na to nedbáte."*

Co přinese obrácení. *"Jestliže se lidé obrátí, ..."* Obrácení! Nalezení Boha, právě v tom spočívá smysl poselství z La Saletty. Vrátit se k Bohu, dát Jej na první místo v životě, najít znova Jeho přítomnost v každém člověku, potom *"...kamení a skály se promění v obilí a brambory se samy zasadí do země."* Tyto dvě věci jsou neoddělitelné.

Znamená to, že je možné najít způsoby, jak řešit problém bídy a hladu ve světě. Poselství zase ukazuje na Písmo svaté: *"Vlk bude pobývat s beránkem, levhart s kůzlem odpočívát. Tele a lviče i žirný dobytek budou spolu a malý hoch je bude vodit. Kráva se bude popásat s medvědicí, jejich mláďata budou odpočívát spolu, lev jako dobytče bude žrát slámu. Kojenec si bude hrát nad děrou zmije, bazilišku do doupěte sáhne ručkou odstavené dítě. Nikdo už nebude páchat zlo a šířit zkázu na celé mé svaté hoře, neboť zemi naplní poznání Hospodina, jako vody pokrývají moře."* (Izajáš 11,6-9) V Novém zákoně Ježíš řekne: *"Hleďte především jeho království a spravedlnost, a všechno ostatní vám bude přidáno."* (Mt 6,33) Všechny prostředky, které nám Maria nabízí, směřují k Bohu, tudíž i k našim bratřím.

Modlitba, eucharistie, půst, misie

Nejprve modlitba: *"A vy, děti moje, vykonáváte dobře své modlitby?"* - "Ne, Paní, nevalně!" odpověděli Maximin a Melánie. Panna Maria přesně ví, že jsme unavení z práce, že nemáme čas, že se neumíme modlit. Proto říká: "Nebudete-li mít čas, pomodlete se alespoň Otčenáš a Zdravas." Tyto základní modlitby křesťanství vyjadřují základní potřeby každého člověka, jsou prosbou o každodenní chléb, dobré vztahy mezi lidmi, osvobození od zla. Modlitba "Zdravas" nám pomáhá žít ve spojení s tou, která první uvěřila. Ale ona prosí: "Budete-li moci, modlete se více."

Modlitba je nutná pro každého člověka. Měli bychom se modlit kdykoli, nejen ve chvílích, kdy se to od nás očekává. Sv. Pavel píše: *"Stále se radujte, v modlitbách neustávejte."* (1 Te 5,16-17) Je to možné? "Modlitbu" můžeme chápat i v širším smyslu: jako dobrý skutek, který nás spojuje s Bohem. Je otázkou, zda svými modlitbami přispívám i já k naplnění poslání církve.

Po modlitbě Maria mluví o eucharistii: ***"V létě chodí na mši svatou jen několik starších žen. Ostatní pracují v neděli celé léto."*** Zanedbávání náboženské praxe nikam nevede, nemůže rozvíjet naši víru, nemůže ji posílit. Svatý Pavel píše: *"Víra je tedy ze zvěstování a zvěstování z pověření Kristova."* (Řím 10,17) Zvěstování, to znamená Slovo Boží, které člověk slyší. Kde bude slyšet SLOVO BOŽÍ, když ne v kostele při mši svaté? Je pro nás mše nezbytná? Vatikánský koncil říká: *"Eucharistie je pramenem a vrcholem křesťanského života."* Je potřeba ztotožnit se s Církví, patřit do ní a spolu s ní velebit Boha. Dále, pokud jsem účasten na eucharistii, je otázkou, co mi dává? Dává mi tolik, nakolik se otevírá, nakolik se do ní zapojuji a jak hluboce ji prožívám. Zkuste mluvit o eucharistii s člověkem, jemuž tato svátost nic neříká, zkuste mu popsat své pocity, svou víru a milosti, které dostáváte. Tak zjistíte, nakolik je hodnotná vaše účast na mši svaté.

Další slova Panny Marie jsou silná: ***"V postní dny se sbíhají k řeznictví jako psi."*** Nad tak expresivním vyjádřením se asi pozastavíme. Snad někoho napadne, že Matka Boží by neměla takto mluvit... Ale i v Novém zákoně nacházíme na třech místech zmínku o psech (srov. Mt 7,6; 15,26; Mk 7,27). Věta Marie je výtkou, kterou chtěla poukázat na chudé ve světě, aby se právě nejchudší stali našimi bratry. Tím určitě upozorňuje na pravý význam pokání a Velkého půstu. V době příprav na Velikonoce jsou pořádány ve světě postní sbírky, abychom alespoň trochu mohli pomoci nejpotřebnějším. Mají být z toho, co si člověk odřekne v duchu pokání.

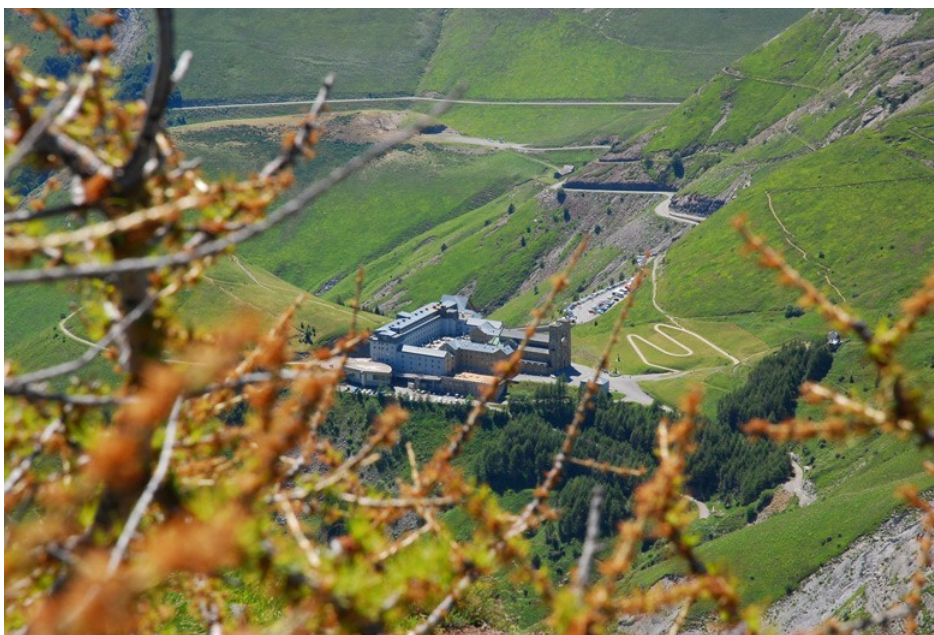
V závěru zjevení Maria dokonce dvakrát vyzývá: ***"Nuže, mé děti, oznamte to všemu mému lidu."*** Evangelia také končí výzvou k misiím. Pokud jsme přijali radostnou zvěst evangelia, pak si ji nemáme schovávat sami pro sebe. Máme jít a předávat ji dál. Uvědomujeme si, že ve chvíli svatého křtu a potom ještě silněji skrze biřmování jsme posíláni do světa, abychom v našem okolí působili jako apoštolové, jako misionáři?

Modlitba, eucharistie, půst, misie. Nepožaduje se od nás moc? Ano, ale cesta k Bohu - lásce - vede právě tudy. Zdá se nám snad, že v těchto slovech není cítit Boží lásku? Ale jeho láska nás obklopuje, neopouští nás, jenom my se jí musíme učit vnímat. To pochopil pan Giraud... Abychom to pochopili i my, je potřeba si připomenout událost z 20. září 1846.

Pierre Selme odvedl Maximina k otci do Corps. Právě byla neděle, ale nikdo by nenašel pana Girauda v kostele. Jako vždy seděl v hospodě. Pierre Selme vyprávěl o čerstvých událostech z La Saletty. Všichni měli velkou legraci z toho, že malý Giraud viděl nějaké zjevení! Jejich posměch až urazil pana Girauda, který se chvatně odebral domů, aby synovi zakázal cokoli podobného ještě někomu někdy vyprávět. V průběhu následujících dní, kdy za Maximinem začalo chodit množství lidí, mu otec dokonce vyhrožoval: *"Jestli okamžitě nepřestaneš vyprávět o zjevení, nechám tě zavřít ve sklepě jen o chlebě a vodě."* To, že myslel svá slova vážně, potvrdil ještě několika pohlavky. Maximin se ale k otci otočil a nesměle mu řekne: *"Víš, tatko, Ona ale také mluvila o tobě."* Teprve nyní, vůbec poprvé, chtěl pan Giraud vyslechnout celé poselství. Když Maximin vyprávěl, vzpomněl si pan Giraud na jeden den roku 1845, kdy procházel krajem v okolí Coin, mezi Drac a Sézia, aby nakoupil dříví u jednoho hospodáře. Ten ho před rozloučením přivedl na své pole, aby mu ukázal, jak se kazí obilí. Bylo to přesně tak, jak uváděla Panna Maria.

"Moje děti, už jste někdy viděly zkažené obilí?" Obilí se rozpadalo v prach. Pan Giraud na tu událost nezapomněl... Když se otec se synem vraceli domů "...a byli asi jen půl hodiny cesty od Corpsu, otec ti (Maximinovi) dal kousek chleba se slovy: „Tu máš, synku, jez letos chleba, neboť nevím, zdali ho bude kdo jíst napřesrok, bude-li se obilí takhle kazit.“ Nikdo to nemohl slyšet, na cestě byli jen oni dva. Slova ho proto šokovala! Náhle Maximinův otec zjistil, že se Bůh ani na chvíli nepřestal zajímat o jeho život, že byl stále přítomen, i když on už dávno na Boha zapomněl. Bůh není jako přísný soudce, který vyčítá a trestá, že Giraud nechodí na mši svatou, že se nemodlí a nepostí!!! On byl stále přítomný jako starostlivý otec rodiny, kterému dochází chleba pro rodinu.

Biblický Bůh je ten, který mluví s Mojžíšem: *"Dobře jsem viděl ujařmení svého lidu, který je v Egyptě. Slyšel jsem jeho úpění pro bezohlednost jeho poháněčů. Znímám jeho bolesti. Sestoupil jsem, abych jej vysvobodil z moci Egypta a vyvedl jej z oné země do země dobré a prostorné, do země oplývající mlékem a medem... Věru, úpění Izraelců dolehlo nyní ke mně. Viděl jsem také útlak, jak je Egyptané utlačují. Nuže pojd', pošlu tě k faraónovi..."* (Ex 3,7-10) V Novém zákonu mluví Ježíš např. k Natanaelovi: *"Dříve, než tě Filip zavolal, viděl jsem tě pod fíkem."* (J 1,48b) Tyto věty dokládají, že Bůh je přítomný v životě každého člověka!!! Přítomný "na každé cestě v okolí Corpsu"!

Než pan Giraud cokoliv přijme, potřebuje si vše nejprve potvrdit, ověřit. Poslal proto svou manželku na horu zjevení, aby měl jistotu, že si syn vše sám nevymyslel. Ani s tím se však nespokojil a sám se vydal za několik dnů s Maximinem na horu, aby se přesně dozvěděl, jak zjevení probíhalo. Když se zde napil vody z pramene, který vytryskl po zjevení, byl vyléčen z astmatu. To byl první velký zázrak, k němuž došlo na hoře La Saletta. Večer po návratu do vsi chtěl jít okamžitě ke zpovědi. Žena se mu to snažila rozmluvit: *"Je pozdě. Copak budeš otravovat faráře v noci? Jdi až zítra."* Nakonec se vydal ke zpovědi brzy ráno, kdy ještě nikdo nebyl v kostele. Ale nejen to. Zůstává i na slavení eucharistie a přijímá Tělo Páně. Od tohoto jitra až do konce života patřila ranní mše svatá a přijímání do rozvrhu každého Giraudova dne. Když se mu ostatní chlapi posmívali, se smíchem odpovídal, že musí dohnat to, co zmeškal za celý svůj život, když se mu neděle nelišila od ostatních pracovních dnů.

Pokud jsme už pochopili smysl poselství z La Saletty, můžeme si zapamatovat pouze ten příběh z okolí Coin. Objevíme, že Bůh nás miluje, nikdy na nás nezapomíná. Objevíme, že On je Otec, plný dobroty, trpělivosti pro nás osobně, ale i pro celek lidstva. To my

potřebujeme otevřít oči a nalézt Její v každodenních událostech. Maria pláče, protože nechceme Boha, pláče, protože odmítnutí přináší neblahé následky. Ona se s tím nemůže smířit, protože také Ona nás má ráda. Přichází, protože věří, že se můžeme vrátit k ozdravujícímu prameni Života, k Bohu plnému soucitu s námi. Právě to přišla sdělit 19. září roku 1846. Lidé v okolí La Saletty to dobře pochopili. Začali ji nazývat Matkou Boží, Smiřitelkou hříšníků. Později vzniklo hnutí Bratrstva Matky Boží, Smiřitelky. Smiřitelka - to je klíčové slovo k pochopení Panny Marie z La Saletty.

Svědkové zjevení

Maximin Giraud se narodil v Corpsu 26. srpna 1835. Z tohoto kraje pocházela také jeho matka Anna Marie Templierová, zatímco otec Gemin Giraud se přistěhoval ze sousedního kantonu. Když bylo Maximinovi sedmnáct měsíců, jeho matka zemřela. Nezanechala po sobě pouze Maximina, ale také jeho sestru, osmiletou Angeliku. Pan Giraud se rychle oženil podruhé. Maximin byl však ponechán sobě samému. Otec celé dny trávil v dílně a večery v hospodě; macecha neměla žádný vliv na hyperaktivního kluka. Místo aby pomáhal doma, většinu času trávil na ulicích Corpsu mezi těmi, kdo jimi projížděli, nebo běhal se psem a kozou po okolních loukách. Chlapec s tmavýma očima a černými vlasy byl velmi živý, rád si povídal s cizími lidmi. Během zjevení, ve chvíli, když se Krásná Paní obrátila s tajemstvím na Melánii, nevydržel v klidu ani chvíli a točil si kloboukem na holi nebo strkal kameny pod nohy Panny Marie. "Ani jeden se Jí nedotknul," omlouval se potom vyšetřující komisi. Byl otevřený a srdečný, když cítil, že je chtěný a milovaný, ale drzý, když ho někdo chtěl podvést nebo ho podceňoval.

Maximin neměl lehké dětství. Během tří let po zjevení přišel o bratra Jana Františka, macechu Marii Courtovou i otce. O jeho výchovu se potom staral strýc Templier s manželkou. Ve škole byl průměrný. K tomu musíme přidat velký tlak veřejnosti - každodenní návštěvy poutníků, diváků, redaktorů atd., kteří přesně nevěděli, jak se mají chovat k vizionářům. Jedni se jim posmívali, ostatní je začali zbožňovat. Pár příznivců syna Ludvíka XVI. chtělo zneužít Maximina ke svým politickým cílům. Když chlapec pocítil z jejich strany neupřímnost, začal jim povídat o zjevení nesmysly, což mělo později velký vliv při zkoumání pravdivosti zjevení. Aby bylo posouzeno, zda mluví pravdu, měl být Maximin odveden k faráři z Arsu, který měl pověst svatého člověka, znalce lidských duší. Udělali to, přestože se proti vyslovoval biskup a farář z Corpsu. Maximin se ani tady nevzpamatoval, neuvědomoval si dosah opakování svých výmyslů. Chtěl vyzkoušet schopnosti kněze, který četl v lidských myslích (tak se potom omlouval komisi) a popřel, že by cokoliv viděl v La Salettě. Svatý probošt z Arsu se setkal s Maximinem jen dvakrát, a to v průběhu dopoledne 25. září 1850. Výsledkem Maximinova chování bylo, že komise měla další potíže s přijetím zjevení a faráři zůstaly v nejbližších letech pochybnosti. Sám Maximin vždy později opakoval, že v sobě nikdy nezapřel, že viděl Pannu Marii, ale ještě dlouho měl problémy s vysvětlením svého chování.

Abychom se dokázali vcítit do jeho postavení, abychom si udělali představu, jakým způsobem ho chtěli někteří využít, seznámíme se s místy, kam jimi byl zaveden. Z malého

semináře v Grenoblu (Le Rondel) jede Maximin do Grande Chartreuse, z probošství Seyssin do Říma. Z Dax i Aire-sur-Adour do Vesinet a pak z Tonnerre do Petit Jouy en Josas u Versálu a dále do Paříže. Bohoslovec, zaměstnanec hospice, student medicíny bez úspěchu při zkouškách. Pracuje v lékárně, je papežským vojákem v Římě - po šesti měsících se však vrací do Paříže. Deník "Ler Vie Parisienne" útočí na zjevení v La Salettě a zároveň na vizionáře. V následném soudním líčení Maximin uspěl a deník musel napsat celou pravdu o události v La Salettě. Sám Maximin v roce 1866 vydal knížku "Moje vyznání víry ve zjevení v La Salettě".

Později Maximin souhlasil s účastí ve společnosti vyrábějící a prodávající likéry. Majitel chtěl využít Maximinovu popularitu ke zvýšení prodeje alkoholu. Jak se ukázalo, jednalo se o další podvod na Maximinovi, který sám na obchodě nic nevydělal.

V závěru života se Maximin usadil v Corpsu u svých známých, manželů Jourdainových. Všichni žili velice bídne, pomoc jim poskytovali kněží působící na hoře La Saletta a z grenobelského biskupství. V listopadu roku 1874 se Maximin vydal pěšky s poutníky na místo zjevení. Před shromážděním lidí zde naposledy vypráví poselství, které opakoval za svůj život snad tisíckrát. 2. února 1875 přichází naposledy do farního kostela ke svátosti smíření. Přijal Tělo Páně, vypil trochu vody z pramenu v místě zjevení (měl už potíže s polykáním hostie) a po pěti minutách tiše umírá, zaopatřený na poslední cestu. Nebylo mu ani čtyřicet let. Je pohřbený na hřbitově v Corpsu, ale jeho srdce se nachází ve zdi baziliky na La Salettě. Taková byla jeho poslední vůle. Chtěl ukázat pochybovačům, že se vždy celý odevzdal zjevení a hlásání poselství: *"Pevně věřím i za cenu mučednictví ve zjevení Nejsvětější Panny Marie na svaté hoře La Saletta 19. září roku 1846, zjevení, které jsem hlásal slovy, psaním a obětí... Odevzdávám své srdce Matce Boží na La Salettě."* Do své závěti nezapsal nic víc než svou věrnost Krásné Paní z La Saletty.

Melánie Calvatová se narodila v Corpsu 7. listopadu 1831 v početné rodině. Otec Petr Calvat, známý především jako dřevorubec, přijímal i jinou práci, aby mohl uživit rodinu. Matka Julie Barnaudová porodila svému manželovi deset dětí. Melánie byla čtvrtá v pořadí. Rodina byla tak chudá, že rodiče posílali občas děti žebrot. Proto také Melánie už odmala pásávala krávy nejen sousedům, ale i v blízkém okolí. Od jara až do konce podzimu roku 1846 pracovala u Jeana-Baptisty Praa v Ablandisu, v osadě blízko La Saletty. Soused Praových se jmenoval Pierre Selme. Právě on si najmul na pouhý týden Maximina za nemocného pásáka. Narozdíl od Maximina byla Melánie velmi uzavřená a málomluvná. I když obě děti bydlely v Corpsu,

neznaly se, neboť Melánie městečko. Ani jeden z nich pouze nářečím. Nechodily do Neuměly číst, ani psát. To, den zjevení, byla jejich podobně jako Maximin rodinného tepla. Otec byl matka obklopena dětmi a

často pobývala mimo nemluvil francouzsky, ale školy, ani na náboženství. co děti ještě spojovalo v chudoba. Melánie neměla doma příliš lásky a vždy něčím zaměstnan,

domácími pracemi. Děti byly chudé nejen proto, že neměly peníze, ale především proto, že neměly pochopení, lásku a vzdělání, neprožily radostné dětství.

Melánie znala svůj domov a rodinu pouze v době zimních měsíců. Stále pobývala někde u cizích lidí, často spala v chlévě spolu s dobyt看, který hlídala. Není proto divu, že byla uzavřená do sebe. "Odpovídala pouze ano, nebo ne," řekl o ní hospodář Jean-Baptiste Pra. Když jí ale byly kladeny otázky týkající se zjevení, odpovídala ochotně a otevřeně.

Čtyři roky bydlela u Sester Boží Prozřetelnosti, avšak chyběly jí schopnosti k učení. Od listopadu 1847 měla její představená obavu, že Melánie využívá slávu, kterou jí přineslo zjevení (jak bylo dříve zmíněno, lidé nevěděli, jak se mají chovat k dětem, které byly svědky zjevení). Proto grenobelský biskup odmítl její žádost o řeholní sliby. Nejprve se měla naučit křesťanské pokoře.

Naneštěstí Melánie naslouchala lidem, kteří jí přinášeli víru v lidová proroctví, teorie skoro apokalyptické a skoro-mystické. Jimi byla poznamenána po celý život. V Melániiných hlásáních se proplétaly její sny a představy s poselstvím z La Saletty. Těmito občas podivnými proroctvími se chtěla vypořádat s lidmi, kteří ji ublížili nebo s nimiž měla problémy. Asi byly i reakcí na ponížení, které prožívala ve svém dětství a mládí.

V roce 1854 se dostala Melánie díky knězi z Anglie do ostrovní země. V dalším roce vstoupila do kláštera ke karmelitkám v Darlingtonu. Ale zase udělala pouze časové řeholní sliby a v roce 1860 odsud odjela. Její další pokus o řeholní život je spojen se Sestrami Lítosti v Marsilii. Po krátkém pobytu v jejich klášteře v Kefalinii (Řecko) přešla opět ke karmelitkám v Marsilii a pak na chvíli k Sestrám Lítosti. Po několika dnech strávených v Corpsu a na hoře v La Salettě se rozhodla přestěhovat se do Itálie do Castellamare blízko Neapole, kde žila sedmnáct let. Tady sepsala svá "tajemství", která v různých verzích obíhají svět dodnes, a také řeholní řád pro případný vznik její vlastní kongregace. Je třeba říci, že Melánie několikrát žádala o souhlas s tiskem různých svých brožur, ale ani jednou ho neobdržela. Odvolávání se Melánistů k autoritě biskupa Lepideho, a to až do dnešní doby, je neoprávněné.

Roku 1892 se Melánie vrátila do Itálie, kde bydlela v okolí Lecce a pak v Messině na Sicílii (pozval ji tam kanovník Annibale di Francie). Po nějaké době se objevila na faře v Diou v Allier u faráře Combe, který měl zájem o různá proroctví. Tady dopsala svou autobiografii, která je však více prací beletristickou, v níž představuje sebe samu téměř zázračným a mystickým způsobem.

Melania Calvat
Corps 1831
Altamura 1904

Mostra documentaria
14 dicembre 2004
8 gennaio 2005
Altamura
Monastero
del Saccomaro

Progetto di
Piero Sestini

Illustrazioni
Piero Sestini

Coordinamento
Giovanna Paoletti

Editoria
Piero Sestini

Disegno grafico
Piero Sestini

Stampa
Piero Sestini

JAN ZAHRADNÍČEK (17.1.1905 Mastník - 7.10.1960 Uhřetov) - *La Saletta*

(z Ondřej Lehký v revue Distance)

Ústředním motivem Zahradníčkovy *La Saletty* je mariánské zjevení, k němuž došlo na stejnojmenné hoře 19. září 1846. Panna Maria se zjevuje dvěma chudým, negramotným dětem, Melanii a Maximinovi. Poselství tohoto zjevení je prosté, nedvojznačné, stejně jako poselství všech mariánských zjevení, jejichž smyslem není odhalovat nové pravdy, neboť ty již byly jednou provždy zjeveny, nýbrž s patřičnou naléhavostí připomínat křesťanskou pravdu největší a nejpodstatnější: existenci Boha, který se stal člověkem a jehož je nutno po všechny časy bezvýhradně uznávat, oslavovat a následovat – být poslušný Jeho zákona. Obsah mariánských zjevení je tedy víceméně vždy tentýž: obraťte se, činite pokání, vraťte se k Bohu. Zahradníček vidí v této události zvláštní dějinnou ironii. Pokrokem posedlé, obzvlášť sebevědomé 19. století, které se domnívá, že závratným způsobem odhaluje dosud skrytá tajemství bytí, že tedy jistotně směřuje k zářným zítřkům šťastné, vševedoucí budoucnosti, je usvědčeno z kardinálního bludu. Vydalo se špatným směrem, na konci této pouti, pokud se včas radikálně nezmění, nečeká pozemský ráj, nýbrž záhuba. Čas lasalettského zjevení je ve skutečnosti časem falešných proroků a slepých vůdců. Zosobněná Pravda se tedy neobrací ke světu vzdělanců a „mudrců“, nýbrž k prostým, negramotným dětem:

„Protože druzí by ji patrně neposlouchali/ anebo jen na půl ucha/ pospíchající od ničeho k němu.“ „Výsměch dost krutý/ si tu ztropila Paní/ z mudrců, věstců, hadačů, kouzelníků/ ze všech, kdo v Paříži, Salamance a Jeně/ přecpávají se zdechlinami filosofií/ říhající pýchou/ a zatím jejich slova se potloukají/ co nejdále od pravdy/ Výsměch dost krutý si tu ztropila z jejich vychloubání/ že znají, jak se dělá sněhová vločka/ že znají, jak se dělá jitro/ že znají, jak se dělá úsměv nevinátka/ A zatím nevědí/ která hodina udeřila/ na věžích světa/ i v jejich srdci.“

Nesmírně kritický pohled na „ducha“ 19. věku (času lasalettského zjevení) je nutno chápat z hlediska doby, kdy báseň vznikla. Se stoletým odstupem může totiž už básník střízlivě zhodnotit, k čemu převládající „duchovní spění“ předchozího století vedlo. Idea nepřetržitého pokroku se ukazuje jako zásadně zhoubná. Básníková přítomnost to dosvědčuje měrou vrchovatou. Odpad od Krista a církve, ztráta vědomí o skutečném postavení člověka a smyslu lidského bytí, záměna pravého ráje, který závisí na nevyzpytatelné milosti Boží a který již na zemi můžeme předvídat a zakoušet ve svátostných okamžicích, za fiktivní ráj pozemský, který má nastolit revoluční praxe na troskách záměrně negované a destruované skutečné (stvořené) skutečnosti, jsou hlavními výdobytky moderní doby, jež se plně prosadí ve století dvacátém. Ideové směřování postkřesťanského věku je zkrátka v Zahradníčkových očích veskrze mylné a zhoubné:

„Události větší a větší/ nosily do kouta revolucím/ které měly porodit nové slovo/ ale zmítaly se v křečích věštebných/ Pýthie hrůzou šílené/ krev a nadávky vyplivující/ Byly to samé potraty/ nic se nezrodilo/ jenom lásky znatelně ubývalo/ jenom tratiliště marných řečí a marné krve/ rozrůstala se v bařiny/ do nichž se beznadějně zařezávaly fregaty výprav/ odsouzených už na samém počátku/ aby uvázly na místě svého východiska.“

Sebestředný svět pochopitelně nic nedbal na obsah lasalettského zjevení. Výzva k pokoře i milosrdné varování („nebude-li se chtít můj lid podrobiti/ budu nucena upustit rameno Syna svého“) zůstaly dokonale oslyšeny. Naopak, programová cesta za novým světem bez Boha se ještě zrychlila. Celá báseň má silně apokalyptické ladění, prodchnuta hrůzou z událostí minulých, přítomných i budoucích, které jakoby ohlašovaly (nestane-li se něco

vpravdě zázračného) brzký zánik světa. Jako by k univerzální, všepohlcující tragédii nebylo nikdy v dějinách blíže.

To, jak Zahradníček viděl skutečnost, bylo v jeho vlasti zjevem vsutku ojedinělým a mimořádným. Drtivá většina národa totiž podlehla iluzím o budování sociálně spravedlivé společnosti, o příchodu „věku svobody, rovnosti a bratrství“. Básník si plně uvědomuje svou intelektuální osamělost, svou krajní nepřináležítost k převažujícímu myšlenkovému proudu doby. Z toho pochopitelně vyrůstá úzkost a velice reálná obava o vlastní osud. „V roce 1947, když vyšla slavná dnes už sbírka *La Saletta*, bylo Zahradníčkovi jasno, že mezi ním a většinou národa se zdvihly dosud neviditelné sice, ale nepřekročitelné hradby. Nikoliv básník tu odpadl od národa, ale národ od svých básníků. „Už zrána se stmívalo, přišel déšť a potom slova/ má ubohá slova rozprašená od posledního útoku/ na zamořené pásma strachu.“ S celou silou pojednou vyvstává v české poezii jakož i v evropské literatuře neobvyklá kategorie strachu, strachu básníka, nikoli snad před smrtí, před němým kosmem, před vržeností do absurdna, před okupanty, před zradou přátel a žen, nýbrž před nepřehlednou a nevypočitatelnou běsovskou masou lidu jeho vlasti.“ Tento strach se měl již brzy ukázat jako více než opodstatněný.

Přes všechno nebezpečí, jež takový postoj přináší, se nicméně nelze nikterak podříditi panujícímu duchu doby, jenž se ukazuje jako dokonale zvrácený. V ohlašování skutečného, byť většině národa utajeného, stavu věcí tak, jak se vpravdě „vidoucímu“ zjevují *sub specie aeternitatis*, nelze slevit ani o píď. Toť úděl pravých proroků:

„Nechce se mi, i když by všichni/ po hlavě chodili, po hlavě chodit též/ třebaže se vydávám v nebezpečí/ směšnosti pro chůzi svou přirozenou/ nechce se mi halekat ano a halekat ne/ podle toho jen, odkud fouká/ děsím se mraveništ' okusujících krabičku od zápalek/ děsím se stád/ přežvykujících od rána do večera/ jediný žvást –“.

Básník však stále doufá v milost Boží. Svůj národ a s ním celou Evropu vnímá především jako zbloudilé stádo, které zapomnělo na svého Pastýře či se v nešťastné nevědomosti rozhodlo obejít se bez něho. Přes veškeré „bláznovství“ a zdánlivou marnost takového počínání je podle Zahradníčka třeba věřit v možný zvrat:

„Však přes přibitost svou já strach bezruký – ukazuji/ přes svázanost svou já úzkost beznohá – běžím/ přes umlčenost svou já ústa bez hlasu – křičím... Aby se tak Evropa vrátila k své první lásce/ holdujíc Beránkovi/ aby se tak můj národ vrátil/ Svatý Václave/ Abychom na všech stranách s královstvím Božím hraničili/ a hnáni k tobě strachem, jenž vábí, láskou, jež se třese/ abychom na poušti nepřítomnosti slávy tvé/ nezabloudili/ ó Kriste.“

Národ se ovšem nevrátil. Výzvy, aby se obrátil, ani hrozby soudem jakoby se ho netýkaly. Básníkovi řeči, i kdyby k němu náhodou dolehla, by patrně vůbec nerozuměl. „V národu jako by odumřely elementární sebezáchovné instinkty, zasuty babylonskou vizí o spřeženecké účasti na budování ráje.“

Následujícího roku přichází únor a s ním i publikační zákaz pro všechny, kdo byli shledáni ideologicky závadnými. Věk budování „komunistického ráje“ započal. „Vítězství pracujícího lidu“ však s sebou přineslo především hluboký morální úpadek celého národa, dosud patrně nevídané orgie nejnižších vášní, lidské podlosti a zloby. Mnohé „kulturní socialisty“ mezi literáty, dosavadní přívržence komunistické strany tento stav povstalé mravní ubohosti nebývale zaskočil. Jejich iluze o dějinně oprávněné a veskrze žádoucí cestě národa za společností „bez bolestí a slz“ se rychle a krutě rozplývá. Nová vládnoucí bolševická elita a její přísluhovači totiž již velice záhy odkryli svou pravou tvář, do té

doby patrně všemožnými způsoby kamuflovanou. Jedním z takto vystřízlivělých je i český básník František Halas, Zahradníčkův dlouholetý přítel. I on bolestně shledává, že jeho sen o spravedlivé společnosti, kterou KSČ slibovala nastolit, byl dětinskou iluzí.

Jistě je nanejvýš inspirativní a poučné sledovat onen proces vystřízlivění levicových intelektuálů, kteří (prosti čehokoli nečestného a zlovolného) uvěřili v gnostickou iluzi o možnosti vybudovat dokonalou společnost již zde na zemi. Halas, syn dělníka a starého komunisty, cítil „rodovou“ spřízněnost s KSČ a jejím politickým zápasem, jeho touha po spravedlivém světě byla naivně upřímná a nezištná. Celé jeho velkolepé básnické dílo se (souběžně se svým bytostně metafyzickým a uhrančivě existenciálním zaměřením) nese ve znamení hluboké, vášnivé solidarity se všemi „uraženými a poníženými“. Jeho blízký přítel Bedřich Fučík k tomu podotýká: „Rozdíl mezi jeho vůlí a touhou katolických přátel byl v tom, že chtěl vidět výsledek co nejdřív a už tady, na zemi, ochoten pro to udělat všechno, co na něm bylo; rozdíl zdánlivě nepatrný, ale zároveň skoro nepřekročitelný, jestliže jeho katoličtí přátelé nevěřili, že ráj, skutečný ráj na zemi je možný a i v nejlepším případě jen relativní a že podle toho, jak hodiny ukazují na orloji kosmu, se od něho s největší pravděpodobností spíš vzdalujeme, vezmeme-li v počet všechny tehdejší tyranie duchovní, sociální a politické.“

Tváří v tvář poúnorové realitě nakonec Halas musel dát za pravdu stanovisku svých katolických přátel. Toto vystřízlivění pak pro něho bylo mimořádně kruté a jistě urychlilo jeho předčasný skon (27.10.1949). „A my jsme se ocitli ve světě, jaký jsme naprosto nepředvídali a snad ani opravdu předvídat nemohli. Dříve než jsme si mohli uvědomit, co se tu děje, změnil se okolo nás nejen celý svět hmotný, ale i duchový... Všichni jsme tu celou dobu byli, a místo socialismu nám podstrčili toto,“ píše Halas ve své závěti. Halas si náhle uvědomuje, že předpokladem „budování konkrétní utopie“ je znicotnění skutečné, „banální“ reality, která se vzpírá veškeré revoluční dialektice. Aby se mohlo stavět nové, musí se nejprve zaživa pohřbít staré – skutečné, reálně jsoucí. Nevídaný morální úpadek celého národa je jen logickým důsledkem toho, že moc uchvátila ideologie, jež se náhle doslova obnažuje ve své prolhané nelidskosti. Halasova prognóza nejbližších let je nebývale jasnozřivá. „A tak naposled lháři, podvodníci a násilníci vedou obelhané a lhostejné, obelstěné a podlé, znásilněné a nenávislné – kam? – k socialismu“. R. Preisner dokumentuje ono kardinální vystřízlivění i na osudech a tvorbě dvou dalších velkých, až dosud levicově-idealistických básníků Jaroslava Seiferta a Vladimíra Holana.

Po nástupu bolševické moci se Jan Zahradníček pochopitelně ocitl na černé listině ideově nepřijatelných autorů. Prozatím pouze nesmí publikovat, nicméně brutální zákrok režimu proti jeho holé fyzické existenci na sebe nenechá dlouho čekat. O tom, že národ ve své drtivé většině definitivně podlehl démonickému svodu, již nemohlo být nejmenších pochyb. Jako nejstrašnější klam se ukazuje především jakési „vědomí nové vzájemnosti“, pevného souručenství sociálně konečně osvobozených lidí, kteří se uvědoměle, ruku v ruce, vydávají vstříc radostnému budování šťastných zítřků. Tuto trapnou šalbu skvěle odhaluje *Báseň k prvnímu květnu*, odrážející atmosféru prvomájového průvodu:

„Ale Bůh nechtěje jim překážet se děsivě vzdaloval/ nebesa se vyprazdňovala až k poslední hvězdě/ suchý chechtot Mefistův/ pronikal kostmi/ Měla to být slavnost/ ale když jsem poslouchal z dálky/ jejich pochodování a jejich hudby/ slyšel jsem jen ten chechtot a dutý lomoz bubnů/ podtrhoval strašlivou osamělost zástupů/ nad nimiž se smrákalo/ Neviděli a neslyšeli/ šílený podvod se tu dokonával/ plechovým hlasem předříkávačů katastrof/ Tak šli a ztráceli se/ v zatáčce dějin/ které se o ně už nestaraly –“.